

Eroon kutsumattomista vieraista – Kaupunki ja asukkaat joukolla haitallisten vieraslajien kimppuun

Kurtturuusun kasvatuskielto on astunut voimaan 1.6.2022 alkaen.

Vieraslajien torjuntakausi on taas käynnissä

Onko pihaasi saapunut kutsumaton vieras eli toisin sanoen haitallinen vieraslaji? Nyt on oikea hetki ryhtyä torjuntatoimiin! Kevät ja alkukesä ovat parasta aikaa vieraslajien torjumiseen, kun lajit eivät ole päässeet vielä lisääntymään.

Vieraslajityön tueksi kaikkien kansalaisten käytettävissä on kattava tietopaketti vieraslajien tunnistamisesta ja torjunnasta. **Kansallisesta vieraslajiportaalista** löytyy lajikohtaiset tunnistus- ja torjuntaohjeet sekä paljon muuta tietoa vieraslajeista. Palveluun ilmoitetaan myös vieraslajihavainnot. Palvelu löytyy osoitteesta www.vieraslajit.fi

Vieraslajien torjunnassa on tärkeää muistaa seuraavat kolme asiaa, jotka voi tarkistaa lajikohtaisesti vieraslajiportaalista:

1. Tunnista torjuttava laji luotettavasti.
2. Käytä lajille sopivaa torjuntamenetelmää.
3. Hävitä vieraslajijäte oikein.

Vieraslajien torjuntaa talkoohengessä – Kurtturuusun kasvatuskielto on astunut voimaan 1.6.2022 alkaen!

Vieraslajien torjunta on osa Lohjan ympäristönsuojelun ja puistotoimen työtä ja tänäkin vuonna torjumme muun muassa jättiputkea ja kurtturuusua kaupungin mailla. Myös aktiivisten kuntalaisten ja asukas-, kylä- ja paikallisyhdistyksien panos haitallisten vieraslajien torjunnassa on kallisarvoista ja Lohjan ympäristönsuojelu kannustaakin osallistumaan torjuntatyöhön ja hoitamaan omaa lähiympäristöään talkoovoimin. Kiinnitä lähiympäristössäsi huomiota esimerkiksi koristepensaana kasvavaan kurtturuusuuun, tiheitä kasvustoja muodostavaan jättipalsamiin tai puutarhoissa tuhoa aiheuttavaan espanjansiruetanaan.

Monien taloyhtiöidenkin pihossa koristepensaana kasvava **kurtturuusu olisi pitänyt hävittää 1.6.2022 mennessä**, jolloin sen kasvattamisesta tuli kiellettyä. Taloyhtiöiden pihamailla vieraslajien hävittämisestä vastaa isännöinti. Asukkaita kannustetaan seuraamaan pihamaiden mahdollisia kurtturuusu – esiintymiä ja ilmoittamaan niistä aktiivisesti taloyhtiön isännöintiin. Jos havaitset kurtturuusua kaupungin omistamilla mailla, voit olla yhteydessä kaupunginpuutarhuriin tai Lohjan ympäristönsuojeluun. Kurtturuusu torjutaan yleensä näännyttämällä eli katkomalla uudet vihreät versot kasvukauden aikana pois. Tätä toistetaan, kunnes juurakko kuolee eikä uusia lehtiä enää synny – menetelmä on aikaa vievä, mutta toimiva. Toinen keino erityisesti isompien kasvustojen hävittämiseen on kaivaa alas leikattu pensakko juurineen maasta, mutta tämä saattaa vaatia jopa koneellista apua. Alas leikatun kasvuston voi myös tukahduttaa peittämällä sen pressulla.

Jättipalsamin torjunta sopii aivan erinomaisesti alueen yhteisöllisyyttä tukevaksi talkootyöksi ja kaupunki kannustaa osallistumaan lajin torjuntaan myös kaupungin

omistamilla mailla. Lohjan ympäristönsuojelun [vieraslajisivuille](#) on koottu eri puolilta Lohjaa karttakuvia, joihin on merkitty joitakin suuria, vapaaehtoisten kitkettäväksi hyvin sopivia jättipalsamikasvustoja kaupungin mailla. Tällaisia kasvustoja merkitään myös maastoon ”Kitkekää jättipalsamia!” –kyltein ja ohjein. Merkittävimmät jättipalsamialueet ovat Tuusanranta, Routio, Gruotila, Haikari, Kalkkirata, Moisionpelto sekä Myllylampi.

Lohjan seudun ympäristöyhdistys ry järjestää **vieraslajitalkoot Tuusanrannassa 29.6. klo 17.30**. Talkoissa kitketään jättipalsamia ja sinne ovat kaikki kaupunkilaiset tervetulleita.

Myös **espanjansiruetanan** torjuminen kannattaa tehdä porukalla. Yksittäisen puutarhurin taistelu ei välttämättä riitä, sillä laji lisääntyy hurjaa vauhtia ja levittäytyy nopeasti pihalta toiselle. Esimerkiksi Roution kyläyhdistys Routio-seura aloitti vuonna 2020 aktiivisen espanjansiruetanan torjunnan talkoovoimin koko kyläyhteisön yhteisenä ponnistuksena. Kesän talkoissa lajin torjunnasta opittiin paljon ja kertyneen tietotaidon voimin toiminta jatkuu vuonna 2022 ELY-keskuksen vieraslajirahoituksen turvin yhteistyössä kaupungin ja tielaitoksen kanssa. Tavoitteena on hävittää laji Routiolta. Etanat torjutaan keräämällä yksilöt vastaan tullessa, jonka jälkeen ne hävitetään sekajätteen mukana, joskin torjujan on huolehdittava, että etanat lopetetaan asianmukaisesti ja kivuttomasti esimerkiksi kiehuvaan veteen upottamalla. Routio-seuran etanatalkoiisiin voivat osallistua myös muut kuin routiolaiset, talkookutsut löytyvät seuran verkkosivuilta www.routioseura.fi.

Vieraslajien torjuntaan tarvitaan aina maanomistajan lupa. Kaupungin omistamilla kiinteistöillä kaikki kaupunkilaiset saavat ilman erillisen luvan pyytämistä kitkeä käsin jättipalsamia sekä torjua ilman kemiallisia torjunta-aineita esimerkiksi jättiputkea, jättitataria tai espanjansiruetanaa, kunhan maanomistus on varmistettu. Kaupungin maanomistukset voi tarkistaa [Lohjan karttapalvelusta](#) tai kysymällä puistotoimesta.

Hävitä vieraslajijätteet oikein

Vieraslajijätteen hävittämisen nyrkkisääntö on varmistaa, että vieraslajien siemenet tai esimerkiksi etanoiden munat eivät pääse leviämään torjuntatoimien jälkeen. Vieraslajijäte tulisikin käsitellä ensisijaisesti sillä kiinteistöllä, missä se syntyy tai toimittaa jäteasemalle. Älä läjitä puutarha- tai vieraslajijätettä luontoon. Läjityskasoista Suomen luonnolle vieraat puutarhakasvit ja haitalliset vieraslajit karkaavat luontoon, minkä takia puutarhajätteen läjitys myös kaupungin maille on ehdottomasti kielletty.

Vieraslajiportaalissa on [hyvät ohjeet](#) kotipuutarhureille ja talkoolaisille, miten vieraslajit tulee hävittää. Esimerkiksi jättipalsamit voi kitkemisen jälkeen jättää kompostoitumaan torjuntapaikalle, kunhan ensin estetään lajin leviäminen murskaamalla juurakot ja poimimalla kukat pois. Siementämisvaiheessa olevat jättipalsamit tulisi kerätä esimerkiksi jätessäkkeihin ja toimittaa sekajätteeseen.

Haitallista vieraslajijätettä voi Lohjalla toimittaa Rosk'n Rollin toimipisteisiin Munkkaalle ja Pusulaan. Vieraslajit vastaanotetaan tiiviisti jätessäkkeihin pakattuna palavaan sekajätteeseen. Pienkuormat, kuten henkilöautolastilliset, voidaan vastaanottaa veloituksetta. Jäteasemat vastaanottavat haitallisten vieraskasvilajien lisäksi esimerkiksi jätettä, jonka seassa on espanjansiruetanaa. Lisätietoja Rosk'n Rollin [ohjeesta](#).

Lisätietoa

• Kansallinen vieraslajiportaali; Suomessa esiintyvien haitallisten vieraslajien ilmoituskanava, tunnistus- ja torjuntaohjeita, tietoa lainsäädännöstä: www.vieraslajit.fi

- Kaupungin [vieraslajisivuilta](#) löytyy mm. yksityiskohtaisemmat ohjeet jättiputken ja jättipalsamin tunnistamiseen ja torjuntaan www.lohja.fi » Asuminen ja ympäristö » Ympäristö ja luonto » Lohjan luonto » Vieraslajit
- Kaupungin karttapalvelu <https://karttapalvelu.lohja.fi/>

Yhteystiedot, lisätietoja ja neuvontaa:

Lohjan ympäristönsuojelu:

Jaana Tikkanen
ympäristösuunnittelija (30.9.2022 saakka)
puhelin: 044 374 4467
sähköposti: jaana.tikkanen(at)lohja.fi

Tia-Marie Pietikäinen
ympäristöharjoittelija (9.9.2022 saakka)
puhelin: 044 369 4476
sähköposti: tia-marie.pietikainen(at)lohja.fi

Susanna Komulainen
vs. ympäristöpäällikkö (2.9.2022 saakka)
puhelin: 044 374 0773
sähköposti: susanna.komulainen@lohja.fi

Kaupungin maanomistukset ja vieraslajien torjunta kaupungin kiinteistöillä:

Kirsti Puustinen
johtava kaupunginpuutarhuri
puhelin 050 047 2630
sähköposti kirsti.puustinen@lohja.fi